

UDC 331+338.24:65.011
DOI: 10.24025/2306-4420.75(2).2025.334244

JEL Classification Code: L66, M39, Q18
Article's History:
Received: 26.03.2025; Revised: 03.04.2025; Accepted: 11.04.2025.

Maryna Ivanova*

Doctor of Economic Sciences, Professor
Dnipro University of Technology
49005, 19 Dmytra Yavornytskogo Ave., Dnipro, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0002-1130-0186>

Yevhenii Prokhorenko

PhD Student
Dnipro University of Technology
49005, 19 Dmytra Yavornytskogo Ave., Dnipro, Ukraine
<https://orcid.org/0009-0003-6978-1650>

Nina Liashchevska

Magister
Dnipro University of Technology
49005, 19 Dmytra Yavornytskogo Ave., Dnipro, Ukraine
<https://orcid.org/>

**Assortment and ecotrends management as a factor
for ensuring the competitiveness of an enterprise
to achieve sustainable development goals**

Abstract. The processes taking place in Ukraine are related to globalisation, crisis phenomena, digitalisation and are aimed at ensuring sustainable development. Enterprises are faced with the need to quickly adapt the product assortment to eco-trends in order to maintain and form competitive advantages. In this context, assortment management, taking into account eco-trends, becomes the main source for formation of competitive advantages in order to achieve sustainable development goals and begins to play a decisive role. The article is devoted to substantiating the directions for formation of sustainable competitive advantages, adhering to sustainable development goals in assortment management. To achieve the set goal, the article uses the dialectical method of cognition, a systematic approach, methods of analysis and synthesis. The main objective of the study was to form directions of assortment management taking into account ecotrends to ensure competitiveness. The scientific novelty of the study lies in the consideration of modern methods of assortment management, which provides long-term competitive advantages, allows for the formation of green supply chains and strategic development directions, taking into account sustainable development goals. The authors propose to use classical tools of assortment analysis to identify the most popular groups. It is when producing these groups that it is desirable to take into account ecotrends that allow the enterprise to achieve sustainable development goals. A system of operational and strategic goals, which allow for effective assortment management, forming green supply chains to increase competitiveness and achieve sustainable development goals, has been systematised. The authors state that the application of this approach will allow all enterprises to accurately determine product assortment groups, the optimisation of production output according to which will allow solving a number of management tasks. The prospect of further research is to combine well-known assortment analysis tools with the use of data mining methods.

Keywords: green supply chains, competitive advantages, innovations, crisis phenomena, product range

*Corresponding author

Copyright © The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

Марина Іванова

Доктор економічних наук, професорка
 Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
 49005, просп. Дмитра Яворницького, 19, м. Дніпро, Україна
<https://orcid.org/0000-0002-1130-0186>

Євгеній Прохоренко

Аспірант
 Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
 49005, просп. Дмитра Яворницького, 19, м. Дніпро, Україна
<https://orcid.org/0009-0003-6978-1650>

Ніна Лящевська

Магістр
 Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
 49005, просп. Дмитра Яворницького, 19, м. Дніпро, Україна

Управління асортиментом та екотрендами як фактор забезпечення конкурентоспроможності підприємства для дотримання цілей сталого розвитку

Анотація. Процеси, які відбуваються в Україні, пов'язані з глобалізацією, кризовими явищами, цифровізацією та спрямовані на забезпечення сталого розвитку. Підприємства стикаються з необхідністю швидкої адаптації асортименту продукції до екотрендів для утримання та формування конкурентних переваг. У цьому контексті управління асортиментом, зважаючи на екотренди, стає головним джерелом формування конкурентних переваг задля досягнення цілей сталого розвитку та починає відігравати вирішальну роль. Стаття присвячена обґрунтуванню напрямів формування стійких конкурентних переваг, дотримуючись цілей сталого розвитку при управлінні асортиментом. Для досягнення поставленої мети в статті використано діалектичний метод пізнання, системний підхід, методи аналізу та синтезу. Основним завданням дослідження було формування напрямів управління асортиментом з огляду на екотренди для забезпечення конкурентоспроможності. Наукова новизна дослідження полягає у розгляді сучасних методів управління асортиментом, що забезпечує довгострокові конкурентні переваги, дозволяє сформувати зелені ланцюги постачання та стратегічні напрями розвитку, зважаючи на цілі сталого розвитку. Авторами запропоновано використовувати класичні інструменти аналізу асортименту для виявлення найбільш затребуваних груп. Саме при виробництві цих груп бажано враховувати екотренди, які дозволяють підприємству досягати цілей сталого розвитку. Систематизовано систему оперативних та стратегічних цілей, які дозволяють ефективно управляти асортиментом, формуючи зелені ланцюги постачань для підвищення конкурентоспроможності та досягнення цілей сталого розвитку. Автори констатують, що застосування цього підходу дасть змогу усім підприємствам точно визначити асортиментні групи продукції, оптимізація випуску продукції за якими дозволить розв'язати низку управлінських завдань. Перспективою подальших досліджень є поєднання загальновідомих інструментів аналізу асортименту із застосуванням методів інтелектуального аналізу даних.

Ключові слова: зелені ланцюги постачання, конкурентні переваги, інновації, кризові явища, асортимент продукції

Вступ

Процеси, які відбуваються в Україні, пов'язані з глобалізацією, кризовими явищами, цифровізацією та спрямовані на забезпечення сталого розвитку. Слід враховувати поєднання трьох складових: по-перше, соціального бачення та врахування потреб як

споживачів, так і працівників підприємств; по-друге, змін в економіці через адаптацію суб'єктів господарювання до реалій військової агресії та врахування факторів полікризи, що вимагає зміни технологічної складової, інноваційних процесів; по-третє, забезпечення екологічності під час виробництва та відповідального споживання. Підприємства стикаються з необхідністю швидкої адаптації асортименту продукції до екотрендів для утримання та формування конкурентних переваг. У цьому контексті управління асортиментом стає головним джерелом адаптації підприємства до вимог сталого розвитку. Актуальною проблемою, яка потребує вирішення, стає необхідність систематизації підходів до управління асортиментом з метою забезпечення конкурентоспроможності з огляду на принципи сталого розвитку. При діджиталізації та зміні споживчих потреб традиційні підходи до забезпечення конкурентоспроможності стають недостатньо ефективними. Тому для формування стійких конкурентних переваг, підвищення ефективності діяльності, дотримання цілей сталого розвитку потрібно застосовувати дієві методи управління асортиментом. Основним завданням дослідження було формування напрямів управління асортиментом, враховуючи екотренди для забезпечення конкурентоспроможності. Під час роботи було використано класичні інструменти аналізу асортименту для виявлення найбільш затребуваних груп і систематизовано систему оперативних і стратегічних цілей щодо підвищення конкурентоспроможності та досягнення цілей сталого розвитку. Наукова новизна дослідження полягає у розгляді сучасних методів управління асортиментом, що забезпечує довгострокові конкурентні переваги, дозволяє сформулювати зелені ланцюги постачання та стратегічні напрями розвитку, зважаючи на цілі сталого розвитку. Мета статті – формування напрямів управління асортиментом, враховуючи цілі сталого розвитку для забезпечення конкурентоспроможності.

Огляд літератури

Питання еволюційної природи «зеленої економіки» як способу ведення бізнесу в умовах обмежених ресурсів розглянуто в роботі Д. Букреевої *та ін.* (2023). У цій публікації також приділено особливу увагу використанню управління зеленими ланцюгами постачань (Green Supply Chain Management – GSCM), що включає різноманітні сфери діяльності та можливі переваги для підприємств. Т. В. Кобилянська (2019) пов'язує виникнення екологічних практик управління з активною індустріалізацією суспільства, під час якої відбулося завдання значної шкоди навколишньому середовищу, що не могло не вилитися в активні дії з нейтралізації результатів попередніх дій, зменшення їхнього негативного впливу. Окрім того, були розглянуті математичні показники та методи для оцінки ефективності екологічних заходів, як-от: побудова Data Envelopment Analysis (DEA), інтенсивність CO₂ в логістиці (LCI), Logistics Performance Index (LPI), Environmental Logistics Performance Indicators (ELPI). Окрему увагу в роботах дослідників приділено формуванню нової бізнес-культури, що базується на цілях сталого розвитку. К. О. Кузнєцова *та ін.* (2024) наводить приклад популярності ESG-принципів, що безпосередньо пов'язані з цілями сталого розвитку. Значну роль у зміні бізнес-середовища відіграє регуляторний тиск, що шляхом впровадження пільг та штрафів прискорює перехід підприємств на більш екологічні технології, укладання договорів зі свідомими постачальниками, посередниками.

У дослідженні R. K. Behera (2023) доведено, що виробники та розподільні мережі змушені оперативно адаптуватися до змінних ринкових умов для забезпечення сталого розвитку та підтримки конкурентоспроможності. Так, традиційні бізнес-моделі поступаються більш гнучким і технологічно орієнтованим, які ефективніше інтегрують новітні рішення в свою діяльність. Для розв'язання цієї проблеми науковець рекомендує застосовувати штучний інтелект. R. Raman *et al.* (2023) зосереджують увагу на використанні зеленого ланцюга постачань (GSCM) при впровадженні екологічно чистих практик в усьому

ланцюгу постачання – від придбання сировини до утилізації продукції після закінчення терміну служби. GSCM включає використання практик мінімізації відходів, енергоефективності, аналізу життєвого циклу продуктів і відновлюваної енергії. Авторами використано бібліометричний підхід і підхід до наукового картографування для оцінки літератури про GSCM і цілі сталого розвитку. Науковцями виділено три тематичні кластери досліджень: стале управління екологічною політикою, промисловість 4.0 і стійкі ланцюги постачань, координація управління ланцюгом постачання. R. Sharma та H. Gupta (2024) дослідили можливість інтеграції практик зеленого виробництва з новими технологічними інноваціями. Як висновок авторами доведено, що такі стратегії, як «використання штучного інтелекту та Інтернету речей для оптимізації (STG B)» і «впровадження технології блокчейн (STG D)», є першочерговими та найбільш ефективними, а «застосування передової технології Digital Twins (STG C)» – найменш результативним.

Стосовно забезпечення конкурентоспроможності заслуговує на увагу праця П. О. Скок та Ю. П. Сотник (2023), які стверджують, що в умовах воєнного стану формування конкурентоспроможності підприємства стає особливо важливим завданням, оскільки всі ринки, включно з ринками праці, ресурсів і капіталу, переживають процес трансформації. Гнучкість і здатність швидко адаптуватися до змін у бізнес-середовищі стають детермінантами виживання. Важливою складовою конкурентоспроможності стає диверсифікація ризиків та ресурсів. S. M. Turpak et al. (2018), у свою чергу, бачать шляхи забезпечення конкурентоспроможності в удосконаленні організацію логістики та технології постачання сировини й матеріалів. M. Ivanova et al. (2018) пропонують конкретну методику оцінки конкурентоспроможності підприємства, яка є доступною для застосування, доволі зручною та наочною. N. Stukalo et al. (2020) надають конкретні рекомендації функціонування підприємства в умовах глобалізації, з якою пов'язані різні зміни. Позитивний чи негативний вектор цих змін значною мірою залежить від рівня сталого розвитку країни та позиції країни у світовій економіці. Чим вищі показники сталого розвитку країни, тим більше позитивних ефектів від глобалізації отримує держава.

Проте ці напрями наукових досліджень розвиваються паралельно, а питання застосування сучасних методів управління асортиментом з метою забезпечити конкурентоспроможність підприємства та досягти цілей сталого розвитку залишаються малодослідженими.

Мета статті – формування напрямів управління асортиментом з огляду на цілі сталого розвитку для забезпечення конкурентоспроможності підприємства.

Матеріали та методи

Інформаційною базою дослідження слугували публікації науковців – як вітчизняних, так і зарубіжних – та результати власних досліджень авторів. Методологічною основою дослідження є діалектичний метод пізнання, який дозволив виявити зв'язок теорії і практики управління асортиментом. Системний підхід було використано при формуванні системи оперативних та стратегічних цілей. Метод ABC-аналізу було застосовано при визначенні категорій асортименту, а метод синтезу – при обґрунтуванні напрямів управління асортиментом.

Результати та обговорення

Щодо вирішення значення Цілей сталого розвитку (ЦСР) низка авторів, зокрема К. О. Кузнецова та ін. (2024) і В. Костюченко та ін. (2023), наполягають на використанні не стільки окремо взятих Цілей, скільки принципів ESG, які певною мірою групують цілі в групи, які відповідають за різні сфери діяльності компанії. Для більшої наочності зіставимо ЦСР та Принципи за підходом, наведеним у таблиці. 1.

Таблиця 1. Класифікація Цілей сталого розвитку за принципами ESG

Принципи	Цілі
Навколишнє середовище (Environmental)	Доступ до чистої води та забезпечення потреб у гігієні
	Використання відновлювальної енергії
	Протидія зміні клімату
	Підтримка життєздатності морських екосистем
	Підтримка життєздатності екосистем суходолу
Соціальний (Social)	Подолання голоду
	Подолання бідності
	Турбота про здоров'я
	Якість освіти
	Рівність гендерів
	Підтримка сталого розвитку міст та громад
	Зменшення нерівності
	Впровадження інновацій та покращення інфраструктури
Управління (Governance)	Сприяння миру та справедливості
	Забезпечення гідної праці та економічного зростання
	Відповідальний підхід до споживання ресурсів
	Сприяння взаємозв'язку заради стійкого розвитку

Джерело: складено авторами за В. Костюченко *та ін.* (2023)

У своїй публікації Д. Букресва *та ін.* (2023) спираються на ланцюг постачань як основу «озеленення» бізнес-процесів, пропонуючи до використання практику управління «зеленими» ланцюгами постачань (GSCM) (таблиця 2).

Таблиця 2. Методи використання практики управління зеленими ланцюгами постачань (GSCM)

Методи	Приклади застосування
Переосмислення природи матеріалів	Застосування перероблених матеріалів у процесі виробництва може забезпечити значну економію. До прикладу, переплавлення пластикових відходів на нитки для 3D-друку дозволяє створювати нові одиниці продукції з меншими затратами, ніж при використанні нового пластику. Процес тестування нових матеріалів вимагає часу, однак веде до значних вигод.
Повторне використання відходів або побічних продуктів	Можливе використання відходів для повторного виробництва або отримання доходу з продажу переробленого матеріалу.
Спрощення пакування	Оптимізація пакування веде до зменшення матеріальних затрат при виробництві, що дозволяє зменшити витрати на сировину. Окрім того, оптимізація конструкції пакування дозволяє збільшити місткість перевезень, що зменшує середні витрати на транспортування.
Зниження ризику для бізнесу	Активна позиція у впровадженні сучасних та екологічних практик дозволяє забезпечити зниження майбутніх ризиків для бізнесу за рахунок передбачення виникнення проблем у недостатці обмежених ресурсів. Яскравим прикладом може бути використання сталого лісництва, що знижує майбутні недостачі деревини.
Переосмислення бізнес-процесів	За рахунок зміни процесу чи технології виробництва можливе значне зменшення використання енергоресурсів та інших витратних матеріалів.
Оптимізація транспорту	Оптимізація логістичного процесу має низку можливих сценаріїв впливу на екологію та безпосередні викиди вуглецю в навколишнє середовище. Наприклад, планування вантажних перевезень за допомогою програмного забезпечення дозволяє зменшити кількість і довжину поїздок, ефективно використовувати об'єми для завантаження. Окрім того, вибір оптимального виду транспорту для перевезень впливає на обсяги викидів, що позитивно впливає на навколишнє середовище.

Джерело: складено авторами за Д. Букресва (2023)

Відходячи від абстрактних і суб'єктивних оцінок відповідності Цілям сталого розвитку серед масиву математичних об'єктивних методів та формул, Т. В. Кобилинська (2019) наполягала на застосуванні інтенсивності CO₂ в логістиці (LCI) та індексу ефективності зеленої логістики (ELPI). Згідно з Т. В. Кобилинською (2019), інтенсивність CO₂ в логістиці відображає рівень викидів CO₂ від транспорту, скоригований відповідно до ВВП країни чи регіону:

$$LCI_{it} = LCC_{it} / GDP_{it}, \quad (1)$$

де LCI_{it} – інтенсивність CO₂ в логістиці країни i в році t ;
 LCC_{it} – логістичне споживання CO₂ країни i в році t ;
 GDP_{it} – ВВП країни i в році t .

В свою чергу, ELPI відображає зелений рівень продуктивності логістики країни або регіону. Він розраховується як співвідношення індексу ефективності логістики та інтенсивності CO₂ в логістиці:

$$ELPI_{it} = LPI_{it} / LCI_{it}, \quad (2)$$

де $ELPI_{it}$ – ефективність зеленої логістики країни i в році t ;
 LPI_{it} – індекс ефективності логістики країни i в році t ;
 LCI_{it} – інтенсивність CO₂ в логістиці країни i в році t .

На відміну від LCI, чие збільшення є негативним проявом, зростання ELPI характеризує наявність позитивного ефекту, підвищення ефективності та екологічності логістики.

R. K. Behera et al. (2023), у свою чергу, при управлінні асортиментом для досягнення цілей сталого розвитку пропонують використовувати штучний інтелект. Запропонована концептуальна модель ґрунтується на аналізі значної бази даних із використанням кількісної методології. Використання автоматизованих систем дозволяє приймати оптимальні рішення для досягнення довгострокових конкурентних переваг та стабілізації фінансових рішень. Результати дослідження довели, що системи штучного інтелекту можуть бути адаптовані для забезпечення прозорості у прийнятті стратегічних рішень. Практичні управлінські наслідки підкреслюють важливість інтеграції пояснюваного штучного інтелекту для забезпечення сталого розвитку, довіри з боку здобувачів, дотримання правових норм і використання аналітичної інформації, зміцнення відповідальності підприємств перед споживачами.

Практичну апробацію проведено за даними Групи Інтерпайп (Interpipe Group), або НВІ групи «Інтерпайп» – української бізнес-групи, що першочергово охоплює сфери сталеливарної та металопрокатної промисловості, також має у власності активи в сферах послуг, інформації та інших видах промисловості. Нині до складу групи входять 15 компаній в Україні та 11 компаній за її межами (офіційний сайт).

Продукція групи має три основні дивізіони: трубний, залізничний та сталевий. До трубного дивізіону входять безшовні труби (енергетичні, лінійні та механічні) та зварні труби. До залізничного дивізіону належать: колеса, колісні пари та інші елементи. Сталевий дивізіон складається зі сталевих заготовок. Обсяги продажів основних видів продукції за дивізіонами наведено на рисунку 1.

Вироби Групи Інтерпайп активно експортуються в різні країни на майже всіх континентах світу, окрім Австралії. Окрім того, компанії мають значну частку внутрішнього ринку країни.

Група Інтерпайп веде активну діяльність щодо покращення умов праці та збереження довкілля. За результатами роботи у 2023 р., в екологічній сфері було досягнуто такі результати: на 14 % були знижені обсяги утворення відходів, 37 % закупленої електроенергії є вуглецево-нейтральною, 95 % використаної води було очищено та повернуто в систему водокористування. В соціальній сфері, у свою чергу: 89 % закупівель були здійснені у вітчизняних постачальників, 92 % співробітників охоплені дією колективного договору, 322 особи з інвалідністю працевлаштовано в Групі, 1,5 млрд грн з початку повномасштабного вторгнення спрямовано та гуманітарну допомогу, 83 % персоналу отримали оцінку якості роботи, 37 % працівників належать до жіночої статі.

Група Інтерпайп успішно веде діяльність, що включає елементи сталого розвитку. В нинішній ситуації це визначає факт того, що перед підприємствами Групи стоїть питання не перепрофілювання діяльності, її стратегії, а поглиблення поточної діяльності, її покращення, розвиток. Інтерпайп має використовувати свої позиції на ринку для укладання

вигідних договорів, виходу на нові ринки, маневрування асортиментом залежно від цінової ситуації на ринку.

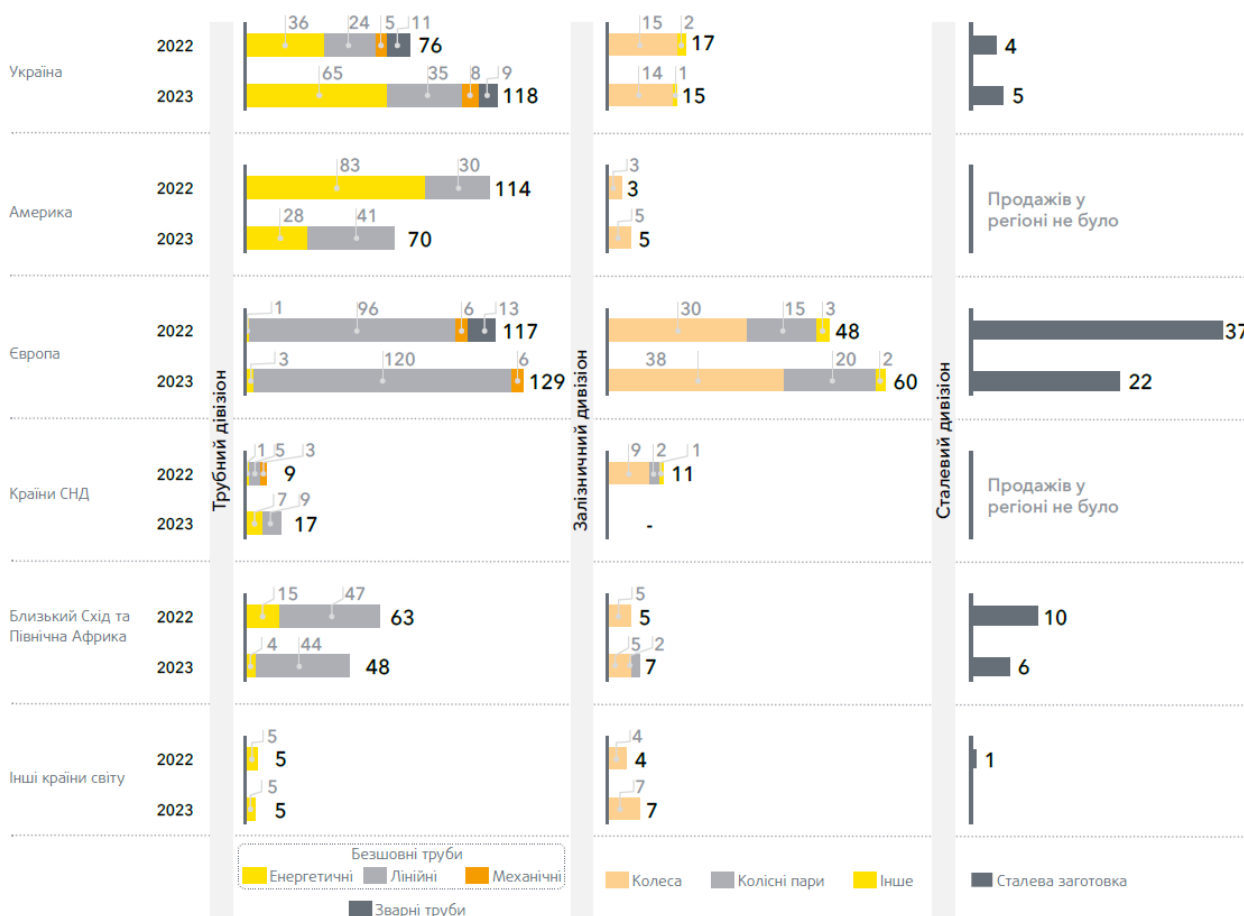

Рисунок 1. Обсяги продажів основних видів продукції за дивізіонами Групи Інтерпайп
Джерело: складено авторами для (офіційний сайт ПАТ «ІНТЕРПАЙП НТЗ», б.д.)

Структуру продажів основних видів продукції Групи Інтерпайп за роками зображено на рисунку 2.

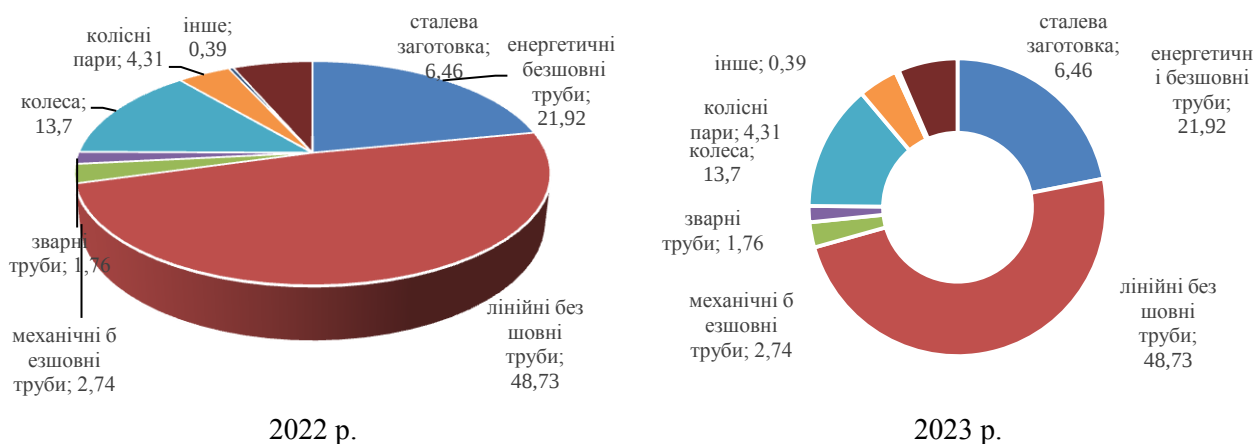

Рисунок 2. Структура продажів основних видів продукції Групи Інтерпайп
Джерело: складено авторами

У таблиці 3 наведено структуру асортименту Група Інтерпайп у динаміці 2022–2023 рр. за видами продукції та країнами-експортерами. Таблиця 4 є зведеною з виокремленням асортиментних груп.

Визначивши асортиментні групи, керівництво повинне зосередити увагу передусім на просуванні тієї продукції, що потрапила до категорії А (енергетичні безшовні труби, лінійні безшовні труби) та категорії В (колеса, сталева заготовка). За категорією С (механічні безшовні труби, зварні труби, колісні пари) треба уважно спостерігати та сформулювати стратегію, яка дозволить перевести цю продукцію до категорій В або А. Особливо необхідно проаналізувати позицію «зварні труби», оскільки цей вид продукції перейшов із категорії А у 2022 р. до категорії С у 2023 р.

Таблиця 3. Структура асортименту Групи Інтерпайп у динаміці 2022–2023 рр. за видами продукції та країнами-експортерами

2022		обсяг, тис. т							Частка від загального обсягу, %	Асортиментна група
		Україна	Америка	Європа	Країни близького зарубіжжя	Близький Схід і північна Африка	інші країни світу	Всього		
безшовні труби	енергетичні	36	83	1	1	15	5	141	22,56	А
	лінійні	24	30	96	5	47	0	202	32,32	А
	механічні	5	0	6	3	0	0	14	2,24	С
зварні труби		11	0	117	0	0	0	128	20,48	А
колеса		15	3	30	9	4	4	65	10,40	В
колісні пари		0	0	15	2	0	0	17	2,72	С
інше		2	0	3	1	0	0	6	0,96	С
сталева заготовка		4	0	37	0	10	1	52	8,32	В
Всього								625	100,00	
2023		обсяг, тис. т							Частка від загального обсягу, %	Асортиментна група
		Україна	Америка	Європа	Країни близького зарубіжжя	Близький Схід і північна Африка	інші країни світу	Всього:		
безшовні труби	енергетичні	65	28	3	7	4	5	112	21,92	А
	лінійні	35	41	120	9	44	0	249	48,73	А
	механічні	8	0	6	0	0	0	14	2,74	С
зварні труби		9	0	0	0	0	0	9	1,76	С
колеса		15	5	38	0	5	7	70	13,70	В
колісні пари		0	0	20	0	2	0	22	4,31	С
інше		0	0	2	0	0	0	2	0,39	С
сталева заготовка		5	0	22	0	6	0	33	6,46	В
Всього:								511	100,00	

Джерело: складено авторами

Таблиця 4. Зведена таблиця з виокремленням асортиментних груп для Групи Інтерпайп

			Група	
			2022	2023
	безшовні труби	енергетичні	А	А
		лінійні	А	А
		механічні	С	С
	зварні труби		А	С
	колеса		В	В
	колісні пари		С	С
	інше		С	С
	сталева заготовка		В	В

Джерело: складено авторами

У таблиці 5 наведено систему оперативних та стратегічних цілей для Групи Інтерпайп, які дозволять ефективно управляти асортиментом, формуючи зелені ланцюги постачань для підвищення конкурентоспроможності та досягнення цілей сталого розвитку.

Таблиця 5. Система оперативних та стратегічних цілей для Групи Інтерпайп для підвищення конкурентоспроможності та досягнення цілей сталого розвитку

Цілі	Характеристика, деталізація
Стратегічні цілі	• Декарбонізація виробництва, екологічна модернізація • Перехід до відновлювальних джерел енергії • Встановлення більшої частини постачань через партнерів, що підтримують сталий розвиток та формування зеленого ланцюга постачань • Розвиток екологічних та інфраструктурних ініціатив локальних громад • Забезпечення безпечних умов для жителів місцевих громад; забезпечення підтримки працівникам та їх родинам • Увідповіднення сфери металобрухту до сучасних екологічних вимог • Популяризація технічних професій, залучення молоді до працевлаштування в групі
Оперативні цілі	• Збільшення частки постачальників, що підтримують сталий розвиток, до 45 % • Продовження закупівлі зеленої енергетики • Скорочення споживання природного газу • Впровадження вимог Закону «Про управління відходами» у сфері металобрухту • Продовження підтримки ЗСУ, лікарень, медичних закладів • Продовження надання допомоги співробітникам та їх родинам • Створення та підтримка безпечних умов для мешканців місцевих громад • Продовження та розширення програм допомоги внутрішньо переміщеним особам • Продовження програм розвитку технічної освіти, популяризації технічних професій • Оптимізація асортименту продукції з огляду на потреби споживачів

Джерело: складено авторами

У межах запропонованої системи цілей чітко виділено три основні напрями: екологічний, соціальний та безпековий, що підтверджує значення сталого розвитку при управлінні асортиментом підприємства для забезпечення його конкурентоспроможності.

Висновки

Підсумовуючи дослідження, можна констатувати, що процеси глобалізації та цифровізації в Україні пов'язані з кризою, але дозволяють забезпечити сталий розвиток у майбутньому. Для швидкої адаптації асортименту продукції до екотрендів підприємствам рекомендовано застосовувати ABC-аналіз. Цей інструмент аналізу асортименту виявив найбільш затребувані групи, при виробництві яких бажано враховувати екотренди, що дозволяє підприємству досягати цілей сталого розвитку. Отримані результати дозволяють систематизувати оперативні та стратегічні цілі для ефективного управління асортиментом, формуючи зелені ланцюги постачань. Ці заходи дають можливість підвищити конкурентоспроможність та досягти цілей сталого розвитку. Застосування цього підходу дасть змогу усім підприємствам точно визначити асортиментні групи продукції, оптимізація випуску за якими дозволить розв'язати низку управлінських завдань. Перспективою подальших досліджень є поєднання загальновідомих інструментів аналізу асортименту із застосуванням методів інтелектуального аналізу даних.

Подяки

Немає.

Конфлікт інтересів

Немає.

Список використаних джерел

- Букреєва, Д., Коваленко, Т., & Манукян, А. (2023). «Зелені» стратегії для сталого розвитку підприємства та підвищення ефективності його діяльності. *Економіка та суспільство*, 56. doi: 10.32782/2524-0072/2023-56-121
- Васильченко, Л. С., Якушев, О. В., & Литвин, С. В. (2020). Веб-сайт підприємства як ефективний інструмент маркетингових комунікацій в мережі Інтернет. *Вісник Херсонського національного технічного університету*, 1(72). 2, 19–24. doi: 10.35546/kntu2078-4481.2020.1.2.2
- Кобилинська, Т. В. (2019). Світовий досвід статистичного оцінювання ефективності зеленої логістики. *Проблеми економіки*, 4, 209–215. doi: 10.32983/2222-0712-2019-4-209-215
- Костюченко, В., Пашенко, І., & Саковець, І. (2023). Принципи ESG і цілі сталого розвитку: обліковий аспект. *Grail of Science*, 27, 117–123. doi: 10.36074/grail-of-science.12.05.2023.012
- Кузнєцова, К. О., Ченуша, О. С., & Маяцький, М. В. (2024). Тренди «зеленої» економіки в контексті сталого розвитку та їх вплив на міжнародні ринки. *Бізнес Інформ*, 10, 29–34. doi: 10.32983/2222-4459-2024-10-29-34
- Новицька, О. В. (2014). Особливості підтримки малого та середнього бізнесу в системі сучасного регіонального менеджменту. *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки*, 37(II), 62–169.
- Новицька, О. В. (2015). Інструменти стимулювання малого та середнього бізнесу в контексті регіонального розвитку. *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки*, 39(II), 143–149.
- Офіційний сайт ПАТ «ІНТЕРПАЙП НТЗ». Взято з <https://ntrp.interpipe.biz/>
- Скок, П. О., & Сотник, Ю. П. (2023). Формування конкурентоспроможної стратегії підприємства у воєнний час. *Бізнес Інформ*, 11, 347–352. doi: 10.32983/2222-4459-2023-11-347-352
- Якушев, О. В. (2016). Регіональні аспекти розвитку бізнес-інкубаторів в Україні. *Економіка і організація управління: зб. наук. праць Донецького національного університету*, 2(22), 113–122. Взято з <https://jeou.donnu.edu.ua/article/view/4802>
- Behera, R. K., Bala, P. K., & Rana, N. P. (2023). Creation of sustainable growth with explainable artificial intelligence: An empirical insight from consumer packaged goods retailers. *Journal of Cleaner Production*, 399. doi: 10.1016/j.jclepro.2023.136605
- Havryliuk, O., Yakushev, O., Petchenko, M., Zachosova, N., Bielialov, T., & Kozlovskaya, S. (2023). Cyber security and artificial intelligence in the context of ensuring business security in wartime. *Financial and credit activity problems of theory and practice*, 6(53), 451–459. doi: 10.55643/fcaptp.6.53.2023.4130
- Ivanova, M., Varyanichenko, O., Sannikova, S., & Faizova, S. (2018). Assessment of the competitiveness of enterprises. *Economic Annals-XXI*, 173(9–10), 26–31. doi: 10.21003/ea.V173-04
- Plaksiuk, O., Horvathova, V., & Yakushev, O. (2023). Human capital as a factor increasing the efficiency and competitiveness of an enterprise. *Academy Review*, 1(58), 160–174. doi: 10.32342/2074-5354-2023-1-58-12
- Plaksiuk, O., Yakushev, O., Yakusheva, O., & Moisieienko, L. (2023). Analysis and assessment of human capital in the regions of Slovakia. *Economics Ecology Socium*, 7(3), 13–25. doi: 10.31520/2616-7107/2023.7.3-2
- Raman, R., Sreenivasan, A., Ma, S., Patwardhan, A., & Nedungadi, P. (2023). Green supply chain management research trends and linkages to UN sustainable development goals. *Sustainability*, 15(22). doi: 10.3390/su152215848
- Sharma, R., & Gupta, H. (2024). Harmonizing sustainability in industry 5.0 era: Transformative strategies for cleaner production and sustainable competitive advantage. *Journal of Cleaner Production*, 445. doi: 10.1016/j.jclepro.2024.141118
- Stukalo, N., Lytvyn, M., Petrushenko, Y., & Omelchenko, Y. (2020). The achievement of the country's sustainable development in the conditions of global threats. *E3S Web of Conferences*, 211, 01029. doi: 10.1051/e3sconf/202021101029
- Turpak, S. M., Taran, I. O., Fomin, O. V., & Tretiak, O. O. (2018). Logistic technology to deliver raw material for metallurgical production. *Naukovyi visnyk Natsionalnoho hirnychoho universytetu*, 1, 162–169. doi: 10.29202/nvngu/2018-1/3

References

- Behera, R. K., Bala, P. K., & Rana, N. P. (2023). Creation of sustainable growth with explainable artificial intelligence: An empirical insight from consumer packaged goods retailers. *Journal of Cleaner Production*, 399. doi: 10.1016/j.jclepro.2023.136605
- Bukreieva, D., Kovalenko, T., & Manukian, A. (2023). “Green” strategies for sustainable development of the enterprise and increasing the efficiency of its activities. *Ekonomika ta suspilstvo*, 56. doi: 10.32782/2524-0072/2023-56-121
- Havryliuk, O., Yakushev, O., Petchenko, M., Zachosova, N., Bielialov, T., & Kozlovska, S. (2023). Cyber security and artificial intelligence in the context of ensuring business security in wartime. *Financial and credit activity problems of theory and practice*, 6(53), 451–459. doi: 10.55643/fcaptp.6.53.2023.4130
- Ivanova, M., Varyanichenko, O., Sannikova, S., & Faizova, S. (2018). Assessment of the competitiveness of enterprises. *Economic Annals-XXI*, 173(9–10), 26–31. doi: 10.21003/ea.V173-04
- Kobylynska, T. V. (2019). World experience in statistical assessment of the efficiency of green logistics. *Problemy ekonomiky*, 4, 209–215. doi: 10.32983/2222-0712-2019-4-209-215
- Kostiuchenko, V., Pashchenko, I., & Sakovets, I. (2023). ESG principles and sustainable development goals: Accounting aspect. *Grail of Science*, 27, 117–123. doi: 10.36074/grail-of-science.12.05.2023.012
- Kuznietsova, K. O., Chenusha, O. S., & Mayatskyi, M. V. (2024). Trends of the “green” economy in the context of sustainable development and their impact on international markets. *Biznes Inform*, 10, 29–34. doi: 10.32983/2222-4459-2024-10-29-34
- Novytska, O. V. (2014). Peculiarities of supporting small and medium-sized businesses in the system of modern regional management. *Economic Bulletin of Cherkasy State Technological University. Series: Economic Sciences*, 37(II), 62–169.
- Novytska, O. V. (2015). Instruments for stimulating small and medium-sized businesses in the context of regional development. *Economic Bulletin of Cherkasy State Technological University. Series: Economic Sciences*, 39(II), 143–149.
- Official website of PJSC “INTERPIPE NTZ”. Retrieved from <https://ntrp.interpipe.biz/>
- Plaksiuk, O., Horvathova, V., & Yakushev, O. (2023). Human capital as a factor increasing the efficiency and competitiveness of an enterprise. *Academy Review*, 1(58), 160–174. doi: 10.32342/2074-5354-2023-1-58-12
- Plaksiuk, O., Yakushev, O., Yakusheva, O., & Moisieienko, L. (2023). Analysis and assessment of human capital in the regions of Slovakia. *Economics Ecology Socium*, 7(3), 13–25. doi: 10.31520/2616-7107/2023.7.3-2
- Raman, R., Sreenivasan, A., Ma, S., Patwardhan, A., & Nedungadi, P. (2023). Green supply chain management research trends and linkages to UN sustainable development goals. *Sustainability*, 15(22). doi: 10.3390/su152215848
- Sharma, R., & Gupta, H. (2024). Harmonizing sustainability in industry 5.0 era: Transformative strategies for cleaner production and sustainable competitive advantage. *Journal of Cleaner Production*, 445. doi: 10.1016/j.jclepro.2024.141118
- Skok, P. O., & Sotnyk, Yu. P. (2023). Formation of a competitive enterprise strategy in wartime. *Biznes Inform*, 11, 347–352. doi: 10.32983/2222-4459-2023-11-347-352
- Stukalo, N., Lytvyn, M., Petrushenko, Y., & Omelchenko, Y. (2020). The achievement of the country’s sustainable development in the conditions of global threats. *E3S Web of Conferences*, 211, 01029. doi: 10.1051/e3sconf/202021101029
- Turpak, S. M., Taran, I. O., Fomin, O. V., & Tretiak, O. O. (2018). Logistic technology to deliver raw material for metallurgical production. *Naukovyi visnyk Natsionalnoho hirnychoho universytetu*, 1, 162–169. doi: 10.29202/nvngu/2018-1/3
- Vasylchenko, L. S., Yakushev, O. V., & Lytvyn, S. V. (2020). The enterprise website as an effective tool of marketing communications on the Internet. *Visnyk Khersonskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu*, 1(72). 2, 19–24. doi: 10.35546/kntu2078-4481.2020.1.2.2
- Yakushev, O. V. (2016). Regional aspects of business incubator development in Ukraine. *Economics and management organization: collection of scientific works of Donetsk National University*, 2(22), 113–122. Retrieved from <https://jeou.donnu.edu.ua/article/view/4802>